

JAK SE ADAPTOVAT NA ZMĚNU KLIMATU?

JAK OCHLAZOvat MĚSTO I JEHO OBYVATELE BĚHEM LÉTA?

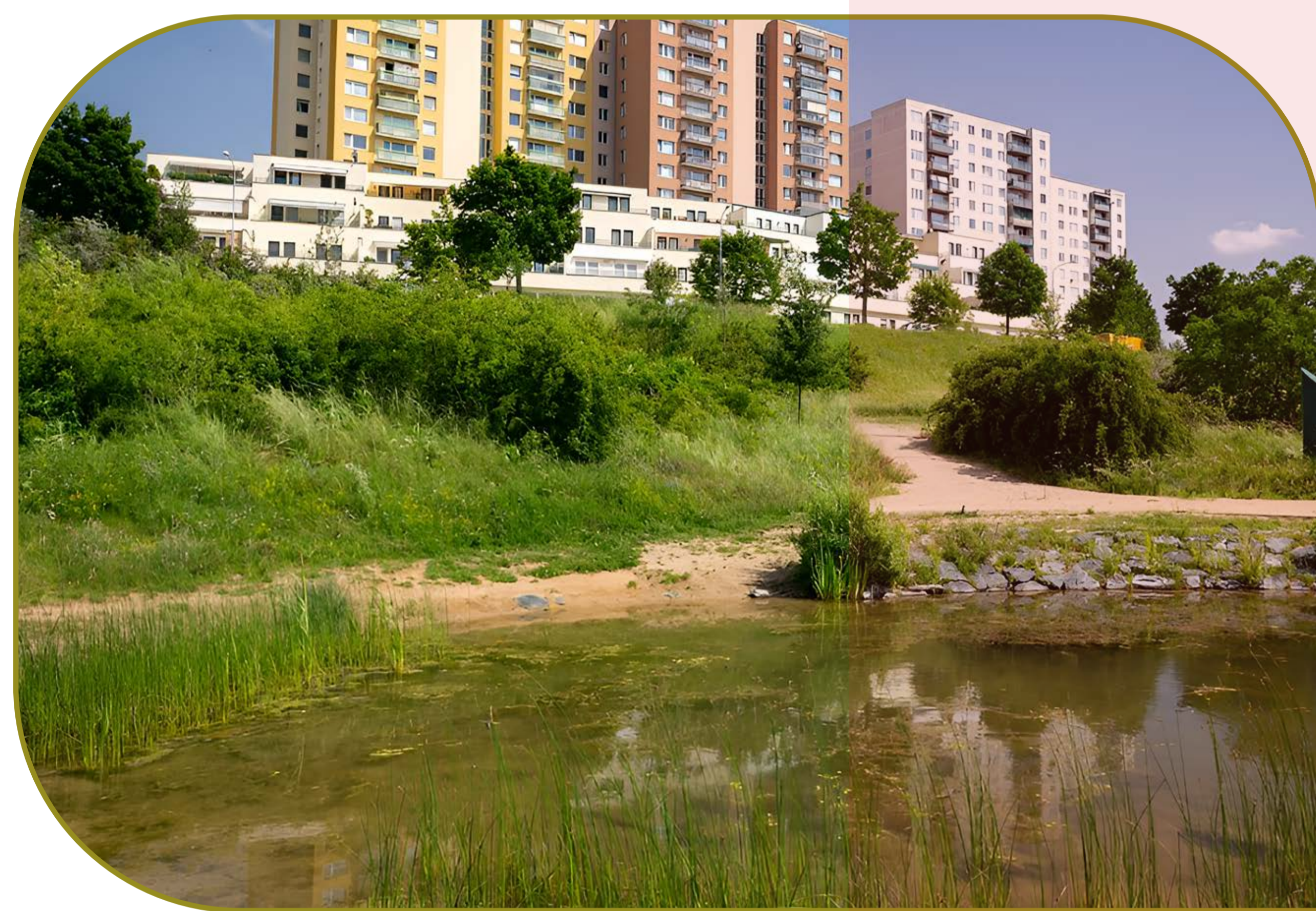
DOBŘÉ PŘÍKLADY:

- jezírko napájené dešťovou vodou
- rybník
- vodní rozprašovač na náměstích
- pítka pro obyvatele
- přístupný břeh městské řeky
- parky
- keře, stromy a aleje
- travnaté pásy podél cest
- stěny budov či nízko položené střechy ozeleněné rostlinami

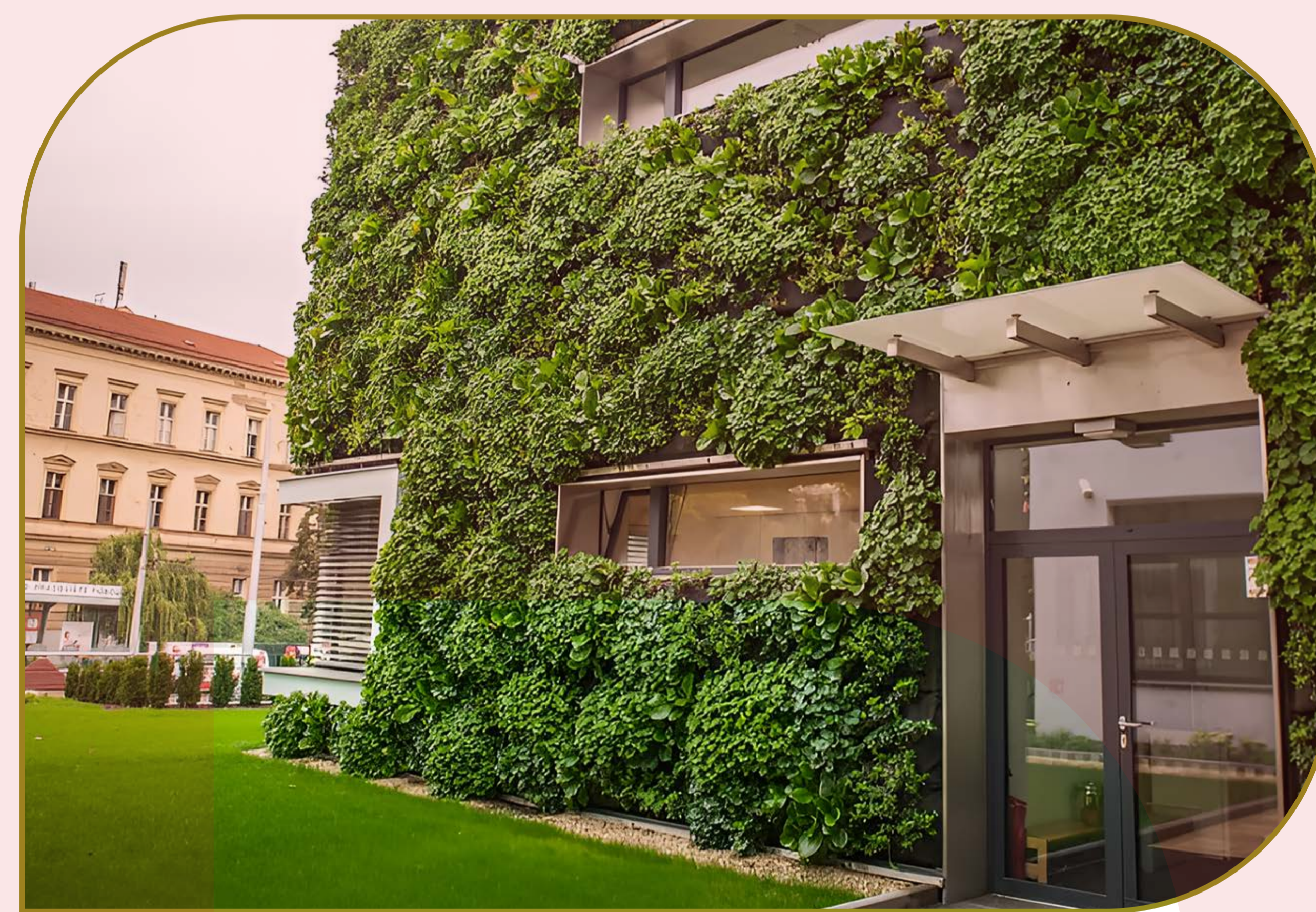
Budováním ploch a zařízení, které ochlazují. Každého určitě napadne voda a má pravdu! U vody pocítujeme nižší teplotu, protože vodní plocha zůstává chladná.

Podobným ochlazujícím povrchem je **městská zeleň**. Zkuste se v létě dotknout svěží trávy a sluncem rozpáleného chodníku, můžete pocítit teplotní rozdíl až 20 °C.

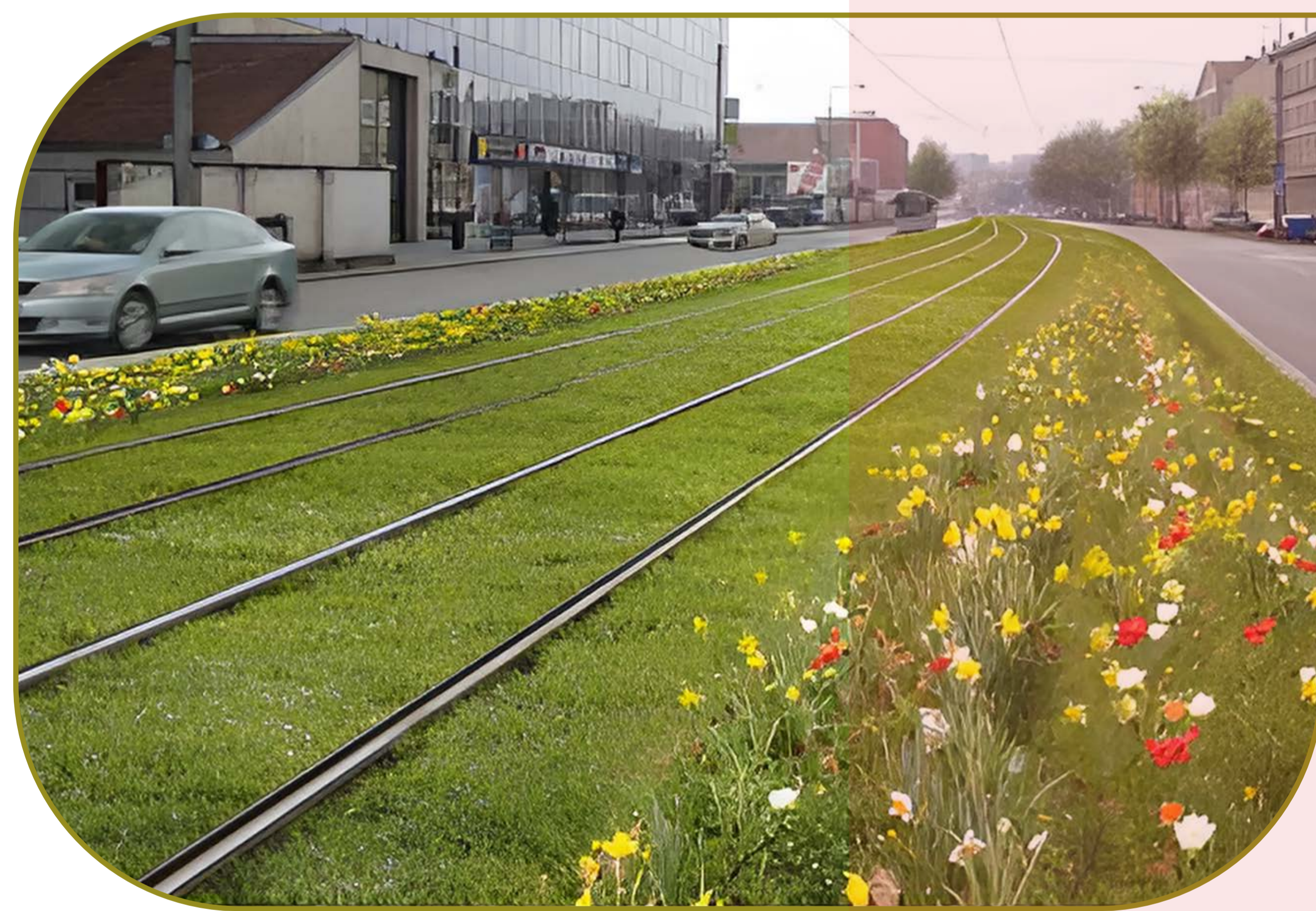
Adaptace ve městech se zaměřují zejména na přírodu blízká opatření (opatření zelené a modré infrastruktury). Nejsou-li možná, navrhuje se vhodná technická (šedá) řešení.

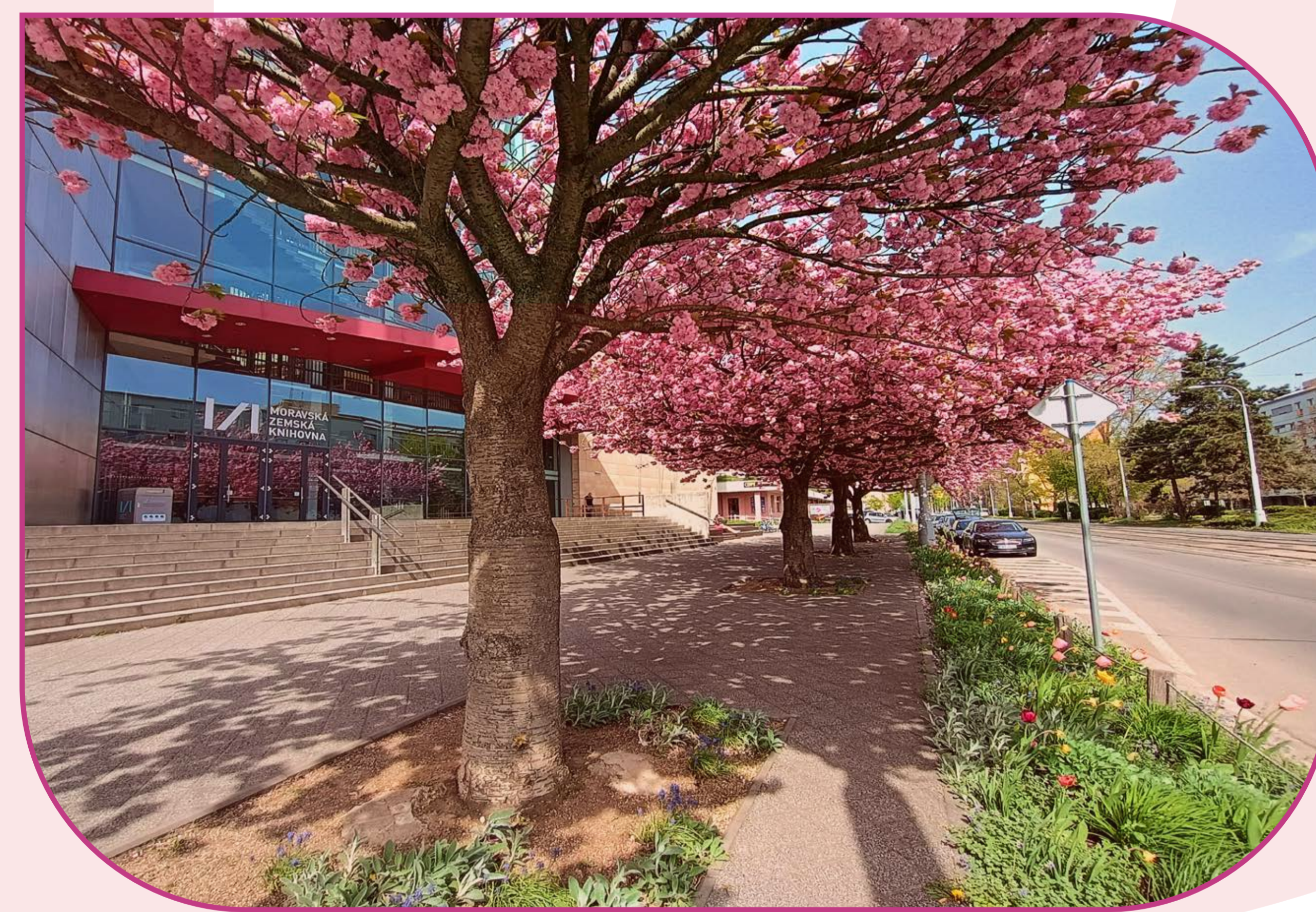
Jezírko napájené dešťovou vodou v Brně, Novém Lískovci

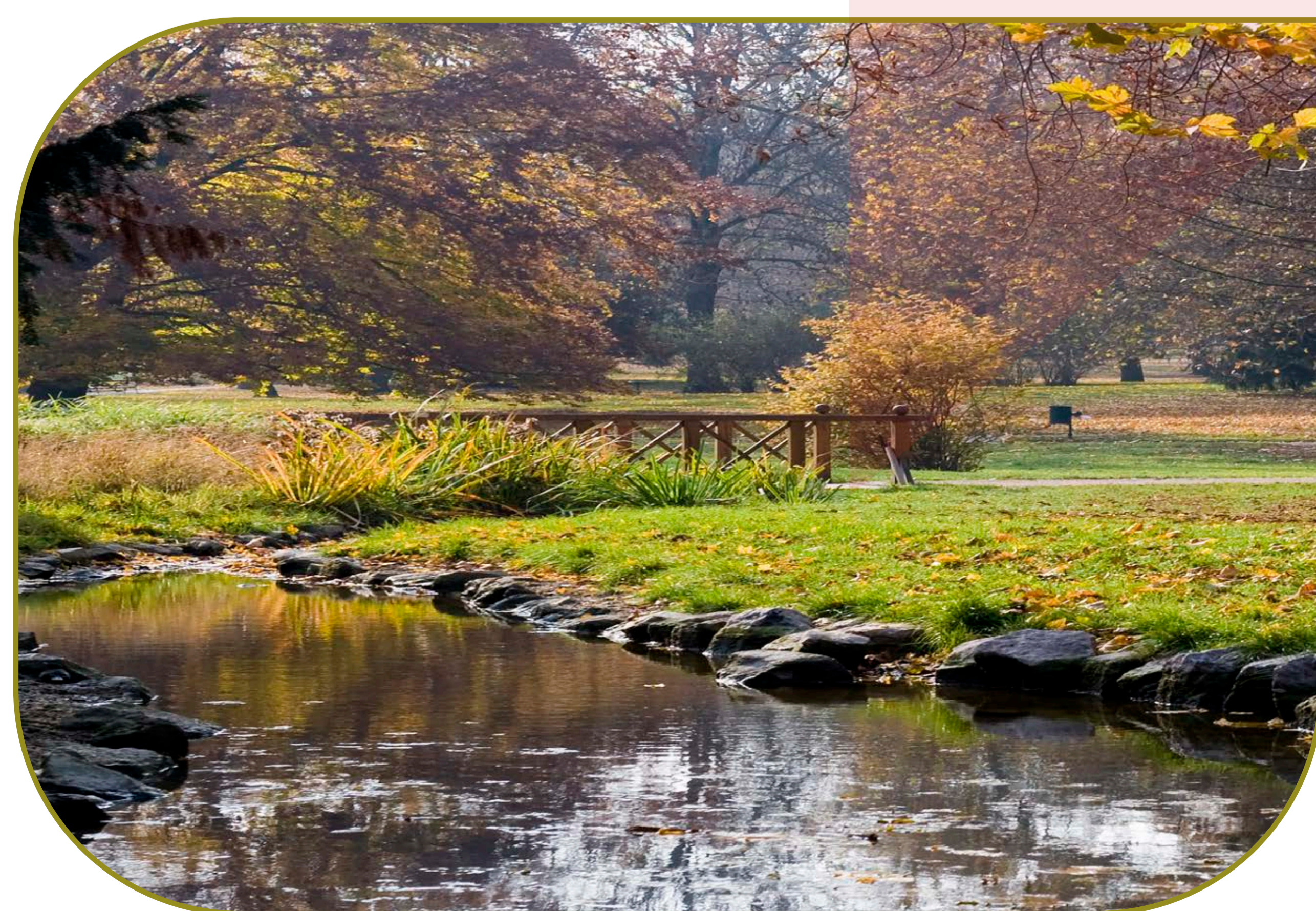
Zelená stěna z rostlin na budově Veřejného ochránce práv v Brně

Travnatý pás podél kolejí v Brně na Nových Sadech

Stromořadí a zelené pásy před Moravskou zemskou knihovnou, Kounicova ul.

Veřejná zeleň, park Lužánky v Brně

ŠPATNÝ PŘÍKLAD:

- tmavé střešní tašky

Společně se zmírňováním (mitigací) současné změny klimatu je nezbytné se nepříjemným dopadům přizpůsobit (adaptovat). Přizpůsobovat se může každý z nás. Na horké dny např. pobytem v parku, v lese či u vody. Jaká adaptační opatření pro nás však realizuje veřejná správa? Pojďme si je ukázat na příkladech z reálného života:

VÍTE, ŽE...

klimatizace nám sice ochlazuje místnost, avšak teplo odvádí ven, a tím se podílí na zvyšování venkovní teploty?

VÍTE, ŽE...

výpar je proces, při kterém voda např. z rostliny mění své skupenství z kapalného na plynné, čímž ochlazuje povrch rostliny, a tím i okolí?

VÍTE, ŽE...

průměrný strom díky výparu vody z listů a stínění má stejný chladicí účinek jako pět běžně používaných klimatizací?

VÍTE, ŽE...

střecha z černých tašek na rodinném domu se za slunného letního dne rozpálí na teplotu i vyšší než 60 °C a stává se přímotopem o obrovském výkonu až 130 kW?

Více informací o možnostech adaptace na dopady změny klimatu se dozvíte např. na webu MjUNlon

JAK SE ADAPTOVAT NA ZMĚNU KLIMATU?

VODA – CO KDYŽ JE JÍ MÁLO, NEBO NAOPAK MOC?

DOBŘÍ PŘÍKLADY:

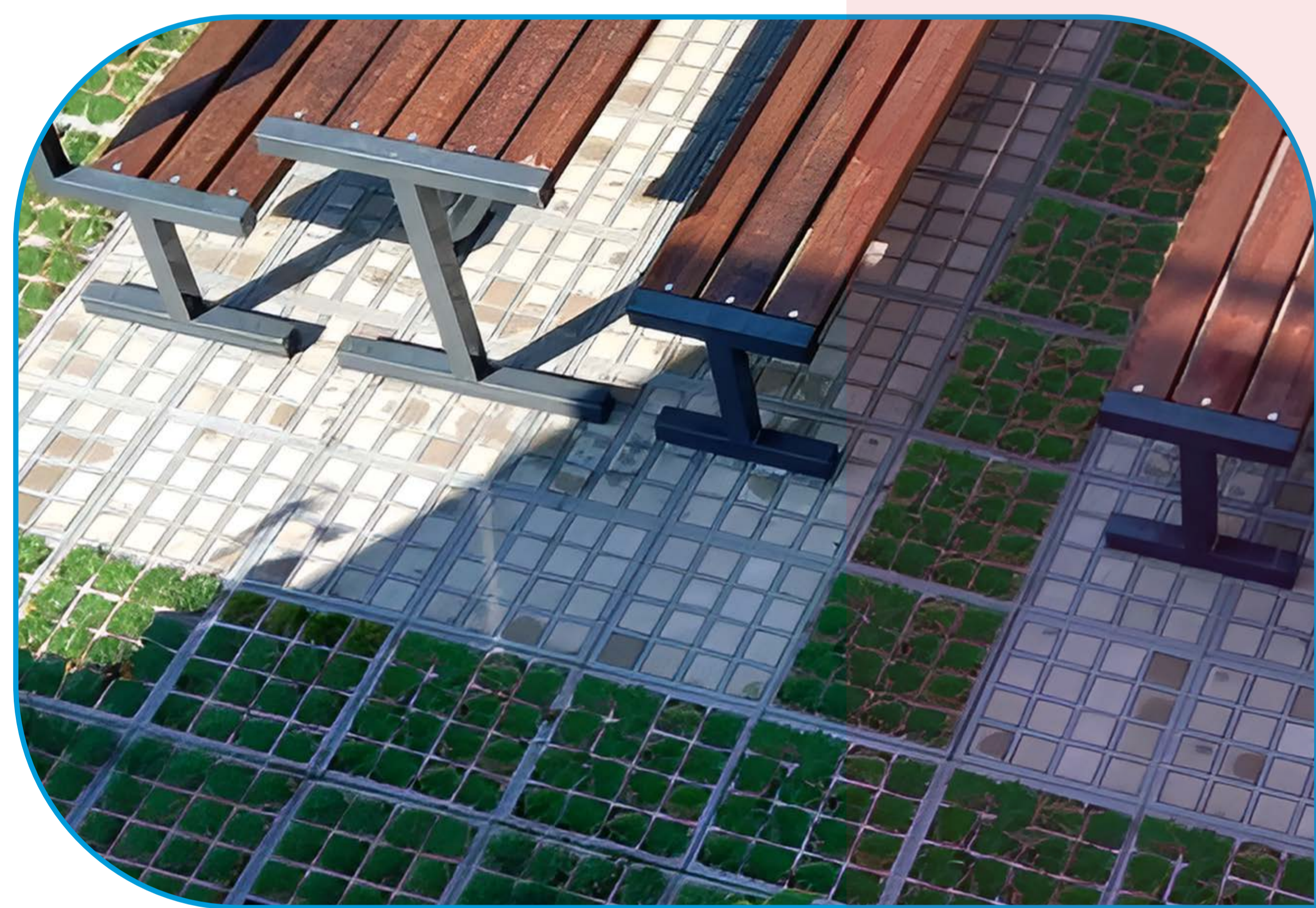
- propustné cesty, chodníky, parkoviště schopné zadržet a vsakovat vodu
- lesoparky a zelené plochy s vysokou schopností vsakovat
- městské zahrádky v koloniích i vnitroblocích
- vodní tělesa se stojatou nebo tekoucí vodou
- podzemní nádrže na dešťovou vodu
- zařízení na recyklaci vody

Zadržování vody v krajině funguje současně proti suchu i povodním. Musíme udělat vše, aby nám voda rychle neodtekla pryč!

Významnou adaptací **na povodně** vždy bylo **nestavět domy v záplavovém území vodních toků**. Nedodrželi-li jsme tohle staré pravidlo, nezbyvá, než činit nákladná protipovodňová opatření.

Oproti tomu adaptací **na suchu** je zajištění dostupnosti pitné vody pro všechny a také **využívání zachycené dešťové vody**, se kterou je možné zavlažovat městskou zeleň či splachovat toalety.

Nové klimatické podmínky přináší nové výzvy pro zvládnání extrémů s nedostatkem či naopak náhlým přebytkem vody. Platí to zejména pro města, která mají obvykle nepropustné povrchy. Co můžeme udělat pro to, aby města a lidé dokázali lépe zvládat hospodaření s vodou?

Vsakovací pás s propustným povrchem v Univerzitním kampusu Brno Bohunice

Revitalizace Staré Ponávky – rekreační terasy

Park CTP

Revitalizace parku na Moravském náměstí

VÍTE, ŽE...

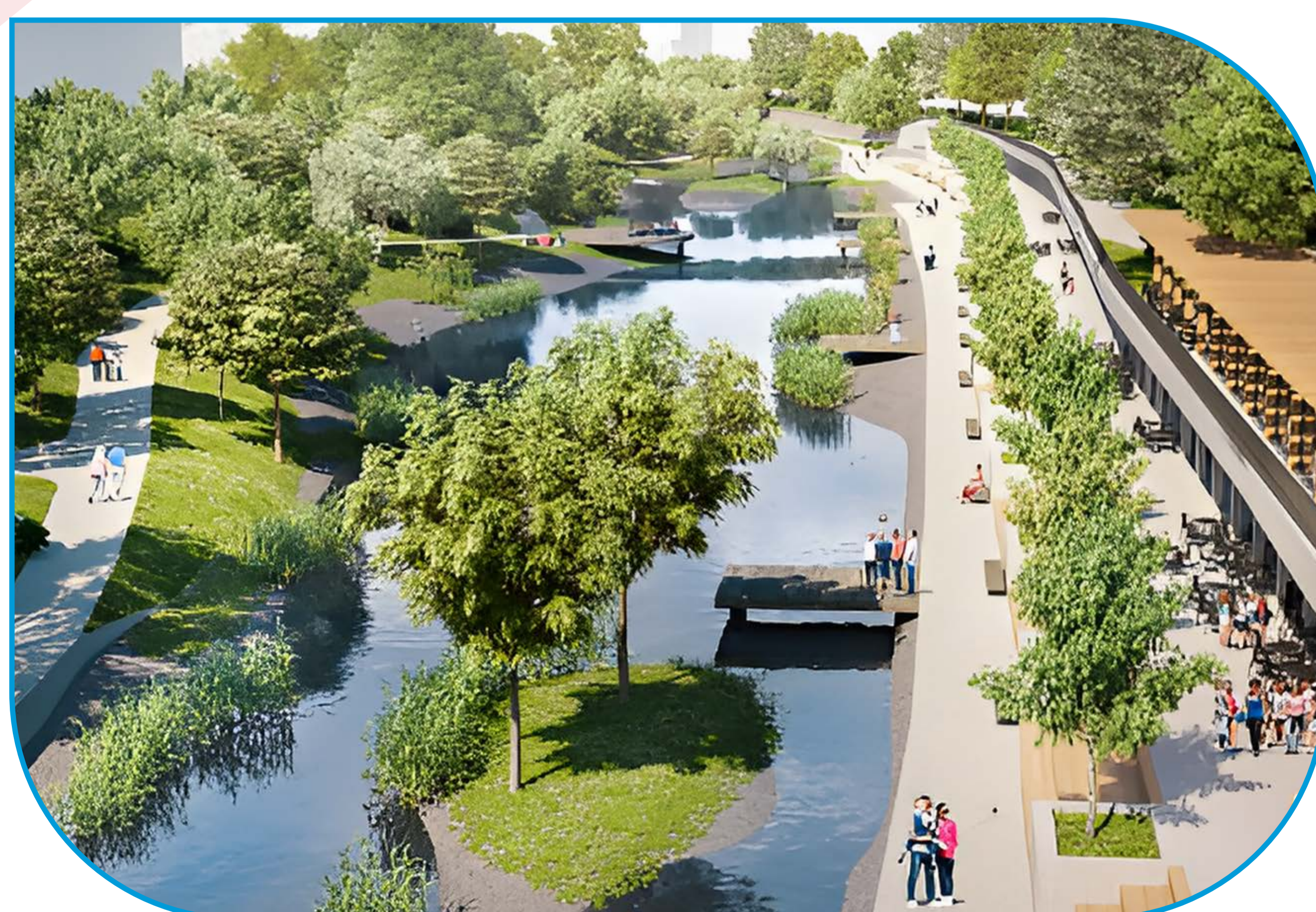
revitalizace znamená obnovení krajiny, která je postižená lidskou činností? Chceme např. obnovovat říční meandry. Oproti regulovanému toku totiž přirozený tok řek pomáhá zadržovat vodu při suchu i při povodni.

VÍTE, ŽE...

šetřit s vodou lze i v zemědělství? Farmy v Izraeli snižují spotřebu vody až o 50 %. Vodu dodávají přímo ke kořenům rostlin, a tím nedochází ke zbytečné ztrátě výparem.

Realizace protipovodňových opatření na území města Brna – nábřeží řeky Svratky *

Realizace protipovodňových opatření na území města Brna – nábřeží řeky Svratky *

* Vizualizace: Sdružení Svratka ve složení A PLUS, ŠINDLAR, Václav Čermák, Miroslav Korbička, Miloš Trenz

Více informací o možnostech adaptace na dopady změny klimatu se dozvíte např. na webu MjUNlon

